

Lupinus polyphyllus

- 1) nazwa polska:
2) nazwa łacińska:
3) nazwa angielska:

Łubin trwały
Lupinus polyphyllus Lindl.
Garden lupin

fot.: Barbara Tokarska-Guzik

Informacje o gatunku

Łubin trwały pochodzi z Ameryki Północnej. Został wprowadzony do Europy jako roślina ozdobna, a także pastewna i uprawiana na zielony nawóz. W Polsce gatunek w stanie dzikim obserwowany jest od ostatnich dekad XIX w. Obecnie jest to gatunek szeroko rozprzestrzeniony, występujący w całej Polsce, w niektórych miejscach masowo. Wprowadzany był i jest do ogrodów i parków jako roślina ozdobna, wysiewany jako pasza dla zwierząt i na nawóz zielony, a także na siedliskach zdegradowanych podlegających rekultywacji. Rozprzestrzenia się głównie dzięki nasionom. Nie mają one specjalnych przystosowań do długodystansowego rozsiewu i opadają w sąsiedztwie roślin macierzystych. Pojedyncza roślina wytwarzać może od kilkuset do ponad dwóch i pół tysiąca nasion. Nasiona roślin utrzymywanych w uprawie mogą w łatwy sposób dawać początek populacjom spontanicznym, zwłaszcza na siedliskach przekształconych przez człowieka, takich jak odłogi, przydroża, tereny ruderalne, a z nich przedostawać się na siedliska półnaturalne, jak różnego typu zbiorowiska trawiaste, okrajki i ziołorośla. Gatunek może być rozprzestrzeniany w trakcie wykaszania poboczy dróg. Dawniej łubin trwały był podsiewany jako roślina pokarmowa dla dzikiej zwierzyny. Tego typu działania zainicjowały ekspansję gatunku na obszarach leśnych, m.in. w Puszczy Białowieskiej. W dolinach rzecznych nasiona łubinu trwałego mogą być przenoszone przez wody. Duże zróżnicowanie genetyczne populacji występujących w stanie dzikim świadczyć może o ekspansji inicjowanej przez człowieka poprzez wielokrotne wprowadzanie gatunku na wielu stanowiskach.

Gatunek cechuje się wysoką konkurencyjnością wobec rodzimych roślin. W stanie dzikim jest w stanie tworzyć rozległe skupienia, wypierając inne gatunki roślin zielnych i gruntownie zmieniając skład i strukturę roślinności. Zbiorowiska roślinne z dużym udziałem łubinu trwałego cechują się zwykle obniżoną różnorodnością gatunkową. Gatunek w zróżnicowany sposób wpływa na liczebność i bogactwo gatunkowe owadów, a pośrednio na możliwości zapylania i sukces reprodukcyjny innych roślin. W miejscach z obfitym występowaniem łubinu trwałego może dochodzić do spadku ogólnej liczebności stawonogów, nawet o ok. 45%. Dotyczy to w szczególności chrząszczy, muchówek, motyli i mrówek. Jednak liczebność trzmieli, które należą do głównych zapylaczy gatunku, może zwiększać się w zbiorowiskach z udziałem łubinu trwałego nawet dwukrotnie. Dzięki temu ułatwione jest też zapylanie innych gatunków roślin odwiedzanych przez te owady.

Mapy występowania gatunku:

- [mapa występowania gatunku w środowisku przyrodniczym w Polsce w Geoserwisie GDOŚ](#)
- [mapa zasięgu gatunku w Polsce \(JPG\)](#)
- [mapa występowania gatunku w krajach Europy \(JPG\)](#)

Dodatkowe informacje:

[Karta Informacyjna Gatunku \(PDF\)](#)

[Analiza Stopnia Inwazyjności Gatunku \(PDF\)](#)

[Wróć do listy inwazyjnych gatunków obcych roślin](#)